

*H. Woller
Asnabrück*

Vpa-päm

ninöl penotis anik nitedü vp. e vpans

fa

Elk J.

löpitidel ypa nüm 188.

Suäm Fr. 1.25,

medü potalasig ud in penedamäks netas valik.

In püb lautela.

Büken de OSSWALD K.

Frankfurt a. M.

1889.

A₁
Esp

Vpa-päm

ninöl penotis anik nitedü vp. e vpans

fa

Elk J. (*ulius*)

löpitidel vpa nüm 188.

In püb lautela.
Büken de OSSWALD K.
Frankfurt a. M.
1889.

708.581 -A Esp.

2. Aufl. : Kulapük-Broschüre, enthaltend
einige Schriftstücke im Interesse der Kulapük
und der Kulapükhaus.

O. W. = Kulapük - Pöim
Orswald (Drucker)

In pük loutela = Im Verlag des Verfassers.

Alle Rechte vorbehalten.

Touts droits réservés.

Bükipü gits valik.

BINOET.

Penots suköl pepüboms dilo in gasesds anik, e dilo pipakoms namapenädo bevü vpans sikikün. Aiplösenoms stadi vpa in tim obsik. No nedoms sepläni; aipükoms ple ok it. Al givön pakami gletikün omes, esludob konletön omis in päam patik. Lilädel divik lilädomös omis, e gepükomös säki konsienik, kel Lanel sembal pisäkom vöno, efe: »li lälönol obes u taeles obsik?« (Bib. Jos. kap. 6, l. 13).

Buk at pasivom de

lautel

in Bockenheim lä Frankfurt (Main),
Deutän.

Menade bal, püki bal!

Aifiedü masel!

I.

LUKRÜT.

Godavil — aijafön,
menadun — aiblemön.

Cil kanom lukrütön,
kat — ai, vo, dämön.

Netikälnan egelo lukrütöl
leigom lüli daego flitöl.

Aikrütön pötatimo e yegiko
malos vo: dlefön klufi su kap plobiko.

II.

TEFÜ GEVAM DIPEDAS PLOFEDA.

.....
Diped kilid binom ut plofedas vpa. Ots mutoms
biseitön datuvele nepökiki penoti gletikum in püks
tel (a. s. in deutik e vpk, u flentik e vpk, nelijik
e vpk, latinik e vpk). In penot at mutoms ugebön
alikus feinis, jönälis, blefi e kleili vpa.

I mutoms at kanön nebuko gebön mudo e pe-
nädo vödis luüno bals mil(is). E mutoms nolön
sepükönok leiko velätik e flumälük mudo e penädo.

Paiflagos, das löpitudels (klad telid) noloms vödis luüno telmil. (Vpabled z. n. 65, l. 694.)

Al getön dipedi plofeda vpa zesüdos, das:

balido: labon ya dipedis tidela e löpitudela vpk;

telido: etidon vpi ya in klub sembal vpa ünü yel luüno bal;

kilido: penon gletikumi penoti (disertazion) noliki su flanis spadafolüfik luüno jöl nen pök sembal ta nomis vpa;

folido: nolon vödäsdiväli de stämavöds luüno telmil, dat sölon, meköl se stämavöd alik vödis lul . . . votikis vödis bals mil;

lulido: vilon nosi votön sita vpa lönivilo u vülo, sod aibinon baladik ko datuvel e kadem e senät vpa

Diped plofeda kostom makis te fol.

(Vpabled z. 73, l. 851.)

Datuval, vpaklub flentik e . . . gevoms dipedis.

Al getön dipedi plofeda fa datuval zesüdos:

a) labön ya dipedis tidela e löpatidela, b) etidön vpi du yel bal; c) epenön penoti nepökik; d) nolön stämavödis telmil; e) vilön votön nosi in sit vpa.

klub flentik gevom dipedi plofeda utes, kels:

a) binoms kopanals kluba flentik; b) etidoms vpi du yel bal; c) elautoms penoti nolik nepökik de flans 10—15. (Yelabuk pedipedelas 1889 fl. 86—87.)

Diped spodala kostom frans 3, ut plofeda frans 10. (Zülag vpakluba flentik, 1889. 4. iid.)

[Nütlid in vpaklub flentik kostom frans 10.]

(10 e 10 = franis 20 = makis 16)

Vpaklub flentik pifunom yelo 1885 dekulo. At egevom jünü plofeda dipedis 15, e spodaladipedis 724. (Yelabuk pedipedelas.)

Kalam binom suköl:

D. 15 a m. 16.— = m. 240.—

» 724 a » 2.40 = » 1737.60

Suamo m. 1977.60.

Numats pükoms!

III.

V Ö G V P A N A S.

... Ihr Artikel im Bockenheimer Anzeiger hat mich sehr gefreut, nicht minder der in der vpagased... Leute, welche sich ihre Diplome von Paris aus schreiben lassen, sind eher zu beneiden, als zu beglückwünschen... Woher hat denn... das Recht, Diplome auszuheilen? Herrn Schleyer berechtigt wenigstens seine Autorität als Erfinder dazu, aber Herrn... gar nichts,

... Laltüg olik in »Lenunel de Bockenheim« äso ut in »Vpagased« egäloms obi levemo... Vpans sivöl dipedis omsik de Paris melodoms bufumo pakeliedön, kapabenovipön... Vo, kim egivom giti söle... al ditibön dipedis? Söl Schleyer labom giti at as löp'ät datuva okik, ab lenos gevos giti söle... alos, sägo no däl datu-

nicht einmal die Erlaubniß vom Erfinder . . . daß Hr. Sch. seine Diplome verschenken soll, ist im Munde solcher französisch Diplomirten um so auffallender, als, so weit mir bekannt, Hr. . . . seine Diplome sich noch viel teurer bezahlen läßt. Aber was Herr . . . thut ist alles gut, während . . . N. N.

vala . . . Nilud, das söl Sch. sötom legivön dipedis okik, binom vemo selednik in mud pedipedelas flentik, bi söl . . ., soin binos pesevik obe, selom delidikumo dipedis okik. Ab, aikelosi söl . . . dunom binos gudik du . . .
N. N.

. . . Penot onsik aimelidom pamaniföfön . . . Elilädob tapüki onsa ed epenob ele . . ., das söl Elk labom giti lefulniko. Tablöfam ela . . . binom f . . . en . . .
N. N.

O söl pailestimöl! Bafünö! Laltüg olik in vpagased n. 8 binom vo bizugik, e püd ovedomöv zelädo, to lasam vpanas flentik, if vpans nog mödik äslik ol äsibinoms-la . . .

Tapük söla . . binom vemo fibälik e seyilöl . .
Ko vip aitö nolös siti ä . . . divik söla datuval
. . . . N. N.

IV.

LUVOK.*)

O söls kademals, plofeds, löpitudels e tidels takedö, seilö, stopö e valikos kisi finos su ö sembal . . .! Kisi odunoböz nu? Elenadob väpüki jleyerik, glamati ä vödäsbuki ti löliko nebuko. No

espälob timi, moni e nämi jüs, Gode dani, egetob
pöpi vidik bemalöli obi as tidel ä züpel vpa e vali-
kos ebinos vemo, vemo gudik. Ab sosun te ibe-
ginob lilädön laltügis, bukis, penedis e l. pisuadob,
das to vödäsbuk nulikün ä glamat lefulikün no labob
nog butis velaleilik al bunön ovü mel e bel al sve-
däni, däni e flentäni ud al popis ä länis votik tala,
bi in pük öt segun meds penemöl no okapäloms
obi; e ye vobuks, laltügs ä peneds valik pepenoms
vpo! Kisi odunoböz, vio openoböz? Kademal balim
sagom pleidiko: »ol flen!« votim — mükiko: »O,
ons söl!« Lautel bal glidom: »deli!« e penan votik —
dubü »deli gudik«; plofed balid fomom subsati no-
momafiko se stäm oma, e de »pöt«, kludom su »pö-
fel«; — votik aijäfom subsatis de ladyeks: »nelä-
bikel, bleinikel e. l. Kademal bal aijäfom plulüenami
vöda cuk: cukäl, cukün, cukälün, e plofed votik —
süköni pökas e döfas, moböl menodamis, kel aivo-
toms väpüki in pemapük! Benö! vpanš gletik mo-
boms gletikosi, samöd: cuk, cukäl e l., ab kisi vi-
loms nimils smalik esäkömöls ebo de nög? Väpü-
kamaseli no kanoms dämön, ab obi pöfikeli (u-
li pöfeli) aidämoms tuvemöfik. Lio jöniko edenuob seti:
o jimatel löfik oba! e nu ösagoböz-li: jimatan löfik?
Vo, tonos vemo düfik lenvödön jimani jönik obas
me »jimatan«. Ünä epenob ed epükob ma vödäsbuk
e glamat jleyerik emeugob binön vpan sikik,
ab nu danü kademals, plofedš e l. stanöl su tipün
tüma babülonik binob e tikob blibön lumekel ä lu-
vobel in siäm lönik vöda (Stümper) deutik at.

Julels mödik säkoms alina: alki lenadön atimo
vpi? Labols-li dido väpüki? In gased alik vpik lo-

gobs ai menodamis, votamis e mobis difik, e no nolobs kisi dunön, äs ons, o söl tidel, koefons, das no nolons it kisi dunön? E jenöfö, sis elilädob ko julels oba laltügis anik pebüköl in gaseds vpik dö menodams, ejedoms vpi ini gul, vilöl valädön fini zana, zuna e luglola sölas pinömodöl, ed ob, binob söl tidel nes labön julelis. Labob calanemi nes labön klopa glemi. God jepomös julelis bonedön ed obi lilädön ke oms gasedis vpik!

As tidel vpa binob nen dot pegitöl luvokön also: ols vpans gletik valik: kautö! Dido, vp. no kanom mostepön nes päimenodön. Sami at labobs i lä püks liföl. If pük flentik, deutik, rusänik e neli-jik pöipükoms atimo äs pepükoms bi yelstum no men okapälom omis. Ab, va-li pop flentik u rusänik emenodoms püki omsik? No, nolals, pükavels netas at edunoms atosi. E nu, va-li kopanöm vpik omenodom vpi? No, alki labobs kademi vpik? Blig kadema — jafon e mekön pubön glamati e vödasbuki pözepöl fa datuval du lifatim oma, ab binos, vo, vemo nedipiko de kademals e plofedes pükön e penön maniföfiko aijaföl atoso kofudami e medi nele-tüba al pakön vpi. Sikodo, o söls, takedö, seilö e kautö!

Elk J.

*) O söl redakel! Begob oli givön pladi lienes oba in gased olik if no binol paletik as vpans votik. Vpagased jinom obe stanön su stab neudik. Letolös penädi äs binom nen menodams, sumü, if vilöl, menodolös in kläms. Vo, binos timik luvokön söles mödik: isö, e no fövo! Ko glestim

Elk J.

Noted: Emenodobs nosi! Redak.

[Valikos at in Vpagased n. 8 1888]

Kikod? — al penön posio in n. 12 id Vpagase-
da sukölosi:

»Nogan vpik plo Beljän e Nedän«.

Gased at löfom krütön gasedis votik vpik,
bi klödom, das om it binom gudikün! In n.
17, flan kilid, blinom i krüti dö »Volapükaga-
sed«, efe dö laltüg "Luvok,,. Redakel gaseda
at efögetom lilädön notedi pötöl alos, u-li
no nolom, das evilobs jonön volapükanes
penedi rigik tidela sembal volapükik, kel ege-
tom dipedi fa söl Schleyer? Nät at binom ve-
mo gletik!

Eko neudät ä nepaletöf! . . . Id ob no emenodob
atna laltügi neläbik ab velatiki at, sesümü bükapöks,
kelis eleton ba blibön. Li-desäno u nedesäno, kim
nolom?

TEFÜ DAGETAM TIDELAS DIPEDI.

. . . Ab vp. mutom leofen palenadön e page-
bön foviko . . . kludo kanon leno flagön, das vpükel
alik . . . aipenom ed aipükom klatelo in vp. . . .
Sikod distinobs plo vp. ati stüli kilik. Balido: stüli
bapik. In at penon segun plüd; te so, das paika-
pälön baliko, nen fölön tlepiko nomis glamatik . . .
Seguno, pagivoms i vpa-dipeds kilnik: balid somes,
kel ustudoms luüno boso vpi, ed upenoms datuvele
luüno penedi bal gletikumi, keli kanom kapälön

nefikulo e klülo. Diped at binom tideladiped balik.
(vpabled z. 65, l. 694)

[Diped somik kostom mak bal e pagevom so-
timo i glato.]

»Steifal alik dipeda as tidel vpa mutom pelön
biseo flonis 3 käde . . .« (= makis deutik 5, 10).
»Uf sek xamama denuik binom denuo badik, suäm
pepelöl lönom käde . . .« (Regulod vpakluba lös-
tänik. Vpagased nüms 8 e 10, 1888.) [Kikod . . .?
O steifal pöfik!]

V.

GEPÜK MODÜ TAPÜK.

Vög volapükana mäkabik e melidlik tapükom
in nüm velid vpagaseda sludotes, ezitöl pötü lasam
in Allmendingen. Läsevob vemüno sepüki oma,
tefö seti: »Kipladi äkömobsöv, if klub alik älonom-
la itiko votamis veütik?« Vo, oxänobsöv geilikumo,
ka tüm de Eiffel, e sägo ka tüm de Babylon. Ni
volapükan dabalik, ni lasam valikodik volapukanas
labom giti lumekön vobädübis foginik volapükik.
Git menodama e votama lönom labele gitlik; yedo
vödil basilabik »sa« (vpabled z., n. 103) pükom
gönü sluds pesludöl ayelo in Allmendingen. Vödem
vpableda zenodik no tonom: »Esludoms plisenü da-
tuval«, sod vödil »sa« vödom püköfiko e kleiliko.
Datuval aibinom pösod lebalik, laböl giti, sludön
sludis e lonön lonis pöfidü datuv okik. Vpan legik

alik loigom omis. Söls Obhlidal e Schnepfer geboms, segun lepüks oksik, te vödäsbuki datuvala ⁴⁾, e no utis sölas votik. (Vpagased, n. 5, yel. II). Lindifö, va sluds somik pisludoms in Allmendingen ud in Konstanz. Söl Schleyer bekonsälom tefü gudumam datuvota okik i vpanis votik mäkabik ma püdalöf ed itifenesiam aikalädöls omi. Dido, datuval binom te nolal, ab no kömädel. Aikel sükälom tipäliko e malidiko defis e pökis, at otuvom omis ifi no sibi-noms. Tapükel divik sagom vödi vemo siämik, efe: »pledön kongefis«. Velatö, vpakongefs jünüik ejo-noms okis ma sukot oksik te as pledadins cilnik. Disputams e luvokams ezitoms pötatimo demü silab »of«. Datuval etidom sagön »of-tidel« — söls esagoms: no, sagobsöd »jitidel«! Benö, binosöd! — Kisi? datuval gebom silabi »ji«; nu leno, gebobsöd »of«. — Datuval elüyümom finotis: »ös, öd, öz«, len velib nen tanamal e silabis »li« e »la« me tanamal — lukrütels votafleko. Stadü kofuds somik kongef volapükik binom te cilapled gälik e komip nolik paikomipom te demü balib limepa. Labobs noe cogabledi soi cogavoli volapükik, Aikel lilädöm kulädiküno vpabledi zenodik, nüm 103, otuvom sludotis datuvala te as leki calik e lonomafik sludotas ut, pesludöls ya vöno fa kademalef, e sikodo ni vülöf, ni mikapälüb sibiröms iso. Ton püdik dutonom in vobots valik datuvala. Befölobsös ai sami omik e steifobsös püdi, balifi e mostepi!

ELK J.

⁴⁾ „Bi no labobs votiki lefulnikum . . . O.“ (Vpagased, nüm 8, 1889.) [Voila! mekolös ga, o söl kademaal!]

VI.

LASAM FLENTIK.

(Gingefandt.) Geehrter Herr Redakteur! Im Interesse der Volapükisten hier und in der Umgegend sehe ich mich veranlaßt, gegenüber der im gestrigen Anzeiger gebrachten Notiz betreffs des dritten internationalen Volapükistenkongresses Folgendes zu bemerken: Die in Paris gegenwärtig tagende Versammlung der französischen und mancher zur Zeit daselbst der Ausstellung halber weilenden Volapükisten ist laut Bestimmung

des zweiten internationalen Volapükistenkongresses (München 1887) nicht als internationaler Weltsprachekongreß anzusehen. Als solcher ist diese französische Versammlung incompetent, weil erstens der Erfinder der Weltsprache, Herr J. M. Schleyer in Konstanz, Baden, zur Constituirung und Abhaltung eines solchen

(Peninsedöl.) Söl redakel! Tatopü noted Lenu-nela de Bockenheim teföl kongefi bevünetik kilid, cedob as söti obik nitedü vpans isik e zümöpa noetön sukölosi: Lasam flentik vpanas usik e somikas aibinöl uso pötü setopam no kanom pacedön as kongef bevünetik kilid. Lasam flentik no labom giti alos, balido, bi söl datuval Schleyer J. M. in Konstanz, Badän, no ezepon bevolokami ä stitami lasama; telido, bi kongef bevünetik kilid kanom pastitämön ma lonams kongefatelig (München 1887) te yelo 1890, e kilido, bi vpakademals lesikikün, peskanöl demü täg flentanas, esetlidoms se fetanog kadema vpik. Tefü lautam sonemika glamata nomik sagob, das kopa-

seine Bewilligung verweigert hatte, zweitens weil ein dritter Volapükisten-Kongress laut gefassten Beschlusses erst im Jahre 1890 stattfinden könne und weil drittens die bedeutendsten Weltsprache-Akademiker, das Gebahren der Franzosen überdrüssig, vom Verbande der Akademie ausgetreten sind. Was die Herstellung einer sogenannten Normalgrammatik der Weltsprache betrifft, erkläre ich hiermit, daß die Volapükgesellschaft keine andere als die des Herrn Schleyer kennt, wie auch keine andere annehmen wird. Alle auf diesem Gebiete auftauchende neue Erfindungen sind Pfusch- und Nachahmungswerke.

Da die Gelehrten der »grande nation« im Laufe der Jahrhunderte nichts Tüchtiges auf dem Gebiete einer Weltsprache leisten konnten, versuchen sie gegenwärtig, da der deutsche Genius Solches zu Wege brachte, demselben ihren

nöm vpik no läsevom e no ozepom votiki, ka uti söla Schleyer. Datuvots nulik valik binoms luvobots e posdunots.

Bi nolals »neta gletik« no ekanoms bevobädön plobikosi tefü vöpük ünü yeltums, blüfoms atimo, ven genial deutik ebevo-lekom vobädi at, ninmüpön tikäli oksik ome. Kopanöm vpik tala lölik yedo stanom

Geist einimpfen zu wollen.
Diesem Unternehmen
steht jedoch die Volapük-
Gesellschaft der
ganzen Erde fern.
Solches zur Kenntnißnahme
aller Betheiligten.

Achtungsvoll

J. Elk,

Diplomirter Oberlehrer der
Weltsprache (Volapük)
(Bockenheim. Anz. Nr. 193.)

fagü beginot so-
mik. Atos binosöd
as pesevot valikes, kels
nitedoms en.

Stimafuliko

ELK, J.

löpitidel pedipedöl vpa.
(Lenunel de Bockenheim
No. 193.)

VII.

PENOT

pötü yubüp balid vpa, pezälöl in Allmendingen, Vürtän,
1880, lulul 12id.

Lasam glestimik!

Yels balş efegoloms, sis vp. pedatikom in pag
smalik Badäna, ebinöl nepesevik mödanume gletikün
lödanas Deuta. Man bal edatikom tañi lejönikün,
kel osötom fetanön menis valik. Vp. givom medi
omes pakapälön balvoto. Kim binom man et, kela
vobädüb tikalik edalöpom voli? Gepük binom balik.
Man, kel edatuvom vpi, binom pädal pöfik sma-
paga sembal in Badän. No man peloröl, no man
pedeköl me calanems difik u me köns golüdik e

kluzifs stimalegiona edatikom vpi, sod man mükik, dünan divodik Goda ä fatäna okik elelom stumi ainilamol meni al men. Man at binom bälemasel vöpüka obsik, Schleyer J. M! Man at evobom vobädi omik nämiko e nämäliko. Tikälatälen okik edatovokom ovü neletübs lifa delik. Espälom ni timi, ni moni, ni cali al bevolekön utosi, kelosi jafön nolals gletikün etöboms vanliko du yeltums. Sits valik bigolelas edepuboms. No ilifoms i yel bal, ab, eko! vp obsik zälo anu yeli balsid sibina okik! So i sits difik nulik ofegoloms, e vp oblibom ai sanü menad!

Vp ebeginom tevi gletik oma bü yels bals. Edunom stepi balid des Badän ini Jvabän. Etuvom züpanis balid in Vürtän. Estebom uso al nämokön ilo plo tev gletikum zi vol lölik. Läbö, o Jvabän, län deutuba valüdik! Läbädö, ai, o jvabänans, aikälöls löfäbi! Sanö, o tal, su kel kled vpa estanom, e lifö, o yufaman Kniele R., kel enägom klotis balid plo cil fibik obas, eklotöl omi me »Tedaspod« e »Cogikos vpik«. Dido, no ebinos cogik! mane at logöl cili smalik spatöli in juks gletik somik ove bel e nebel, äso ovü laned ä mel. Ab evikodom. Aikö vpan lödom, uso ä »Tedaspod« ä »Cogikos vpik« paituvoms. Vp emostepom pianiko. Vp ebeginom nitedön i nolalis. David smalik ebevikodom Goliathi stenüdik! David peklonöl edanüdom yofiko in säluns kongefa balid, ezitöl in Friedrichshafen, yelo balmil jöltum jölsefol.

Vp eimalekom stediko, fümiko jüs yel balmil jöltum jölsevel. Yel et eblinom sembosi nulikos su

plen lefluma vpik. Eblimom bumoti vpa me calš difik paiciföls fa cal dilekik. Vp ilabom te datuvali, nu epalälom i dilekeli. Benotonäl sölas at tel, aivo- böls bofik gönü menad, nitedom levemüno kopanömi vpik. Kuliv Flenta molädik telkomipom ta nämäl Deuta stenüdälik. Pösods at tel, o. b. datuval e dilekel, stanoms anu su smasüf kopanöma vpik. Lenlogobsöd omis, o flens vpa, nilamü niluds e meugs omsik teföls löfäbi obsik.

DATUVAL.

Kongef balid in Friedrichshafen ejonom vole ya vpi egloföl, kel ekömom usi al podadukön. Kongef telid äzesüdom alos. In yel balmil jöltum jölsemäl pänünos gälüküno, das lasam valikodik ozitom in München. Datuval änotämom vili okik, das:

balido: (8) »kademals podanemoms fa cifal;

telido: (14) aikelosi cifal soelik u sa senätef cödä- tom, labom nämi lona;

kilido: (19) aikel dunom . . . ta stäbs . . . ati cifal sekikom se kadem, ulilöl senätefi.«

(Cf. b. z. n. 78, 79).

Kongef münchenik elonom, segun vöds söla Schmid (Vpafien fl. 45, a), das volapükikos valik, tefölos glamati u vödäsbuki, obinosös te täno vö- ladlik, if datuval (cifal) uzepomöv osi.

Söl datuval epükatom zidü kongef. Esagom zeliküno: »binob balid, kel dälom meno- dami vpa, if menodam zesüdom jeno.

Äletom, siämü vöds at, dejafön teldikosi, kelosi ecödätom as pötik pöfidü vp. Nevelo datuval eze-pom vödi »ol« as lenvödami plütik. Nevelo etidom obis teilön tonabi X in »ks« e pla — XAM, sagön »ksam«!

DILEKEL.

Vpans mödik iplepadoms okis kömön ali kongef. Münchenels edekamoms sälunis. Estitämon lasamis patik. Nams ä näms ebinoms jäfik. Mens anik etikoms kofudi ä dikodi. Nig e pöp ivedom delidikum in München, ka büo. Men alik evalädom nesufädiko utosi, kelos okömos-la. Süpito elelitos in Paris so mekadiko, das lelitaflap pälilom in München. Dilekel nuik epenom, das no kanom läsevön kongefi at telid in München. Lödans bilazifa estunoms. Edonifaloms de geil. Fefabled münchenik seplänom in nüm balseulid nevili at also: »Söl . . . ebinom tael balid kongefa telid, äniludom, das slud al kongef licinom te de vpans anik Deuta, vilöls mekön lonis plo vpans tala lölik.«

Laltüg smalik epüböl in bl. z., n. 66 ekode-dom kudi mödik söle . . . in Paris ya yelo 1886. Laltüg atbinom kalam söla Kerkhoffen, tidel vpa, jonöl liegöfi ä tenöfi velibas vpik. Söl gudik at no etikom täno, das kalam bizugik oma okodom kapadolis kemene omik. In yel balmil jöltum jölsevel dilekel lestimik nuik no äkanom nepükön fovo. Esagom maniföfo (dido te flentapüko) sukölosi: »Or, nous le declarons en toute franchise, le vp. tel que nous

le trouvons exposé dans certaines grammaires allemands avec son exuberance de forms grammaticals etc. . . . « o. b. eko, sagobs libolanimiko, das vp, äs patidom in glamats semik deutik, ko tubölodam fomas glamatik e l. . . . (Le vp, nüm 9, lüjonom in noted patik al bl. z., nüm 66).

Dilekel mobom fovo, das:

balido: »if num vögödölas ta binom leigik nume vögödölas plo, dilekel cödätom;

telido: vögöd datuvala labom, pötü vögödams teföl kudadinis kadema, valüdi kilik;

kilido: sluds kademalefa no nedoms belobami datuvala, e

folido: lensumonös mobi suköl: s. H. efinom binön kademal. (Le vp., nüm 17.)«

EKO SÖL DATUVAL E SÖL DILEKEL!

Läds e söls pailestimöl! ni ols, ni ob binobs kademals, kademels u kademans, sikod no labobs giti blämön, plänön u belobön kodöti sölas tel at. Yedo, binobs deutans fiedik e vpans legik. Kim binom tidel vpik vola lölik? Li datuval u-li dilekel? Tönobsöd also fümiko datuvi deutik obas! Stanobsöd äs man bal plo lönagit datuva at. Komipöl plo gits datuvala, feitobs togo plo nol fatäna löfik obas. Aikel lukrütom vpi, lukrütom tikäli deutik, o. b. aikel steifom tömetön datuvi deutik, bleinä-möl atoso logis züpanas, blemom tikäli deutik. Lugiten ed itisük söloms valöpo, ab i velat aito-

vom kapi. Stän velata poitovomös ovi kopanöm vpik, dat pologomös fa vpan alik. Velat binomös dukel ä cif obas, dat, vo, oivobobsöd yufü lit oma pöfidü menad e stim deutäla.

Lasam glestimik! dälonös obe nog vödi bal tefü lenvödam balvotik plüta, eblinöl kofudi ä teilami ini zilaks vpik.

Vöno söl datuval elödöl in pag smalik oka, zilakü pädans e buks okik, tiköl vobädi gianik: aijafön medi al fetanam blodälik menada, esagom tiemo: »labobs nitedi nemödik dö fom düfik »ons« pleitik, neblodik . . .« vöds mäkabik at esepükoms tikädi dibälik blodäla. As man kulivama datuval aibetidom züpanis binön plütik i vödöl vpo. As man relöfa aijonom vegi al keblodam legik ä gitik. Yedo aibemalom lenvödami at te as nebadini. Bled z., n. 85, sagom atosi lekleiliko.

Yeg at ekodedom musami jalepik timü kongef münchenik. Menadasog no cedom atosi as nebadini. Menad lölik, äso i men dabalik no kanom binön lindifik tefü lenpükam balvotik. Söl redakel melidlik Vpagaseda no edledom du kongef, das fecenam »ons« me »ol« polenlogomöv fa regans bolitik as plisip volutik vpa. Pened läda E. in Rusän al dilekel in Flent jonom tadili. Esagof pläniko dilekele: ». . . . Valiks esagoms bavögiko . . . , das in keolam valemik ologon begini de »la commune« Jens at pologomsös äd in Fefabled münchenik äd in »Le vp.« flentik. Püks valik laboms sepetis pükik »ons« ed »ol«, kikod te vp. sötom mütön menis al blodäl? Blodäl no sibinom in jäfs

materik vola at. Nitedasük binom liedo devied vola molädik obas, taisük — toviel melakacina. Vöd »ons«, o. b. plütafom lenvödama, meilädom valemoglemedi at darivama zeilas aipöfidöl steife pösodik. Uf flen divodikün ä peblufölün paikeolom, ud gli-ban ä jäpan globik palenvödom me »ol«. Lemäno, flentans ainoloms gudiküno binön plütik kol alim. Te in vp. löfoms, das fom globik pöinindukom . . . Kikod?! — Sikod . . . Danü flentans ä blods anik deutik no nolobs, liko sötobs lenvödön alimi vpo. Kopanöm vpik pateilom in keolans e keonsans sukü zil plumafik menodelas nulik vpa.

Plisenans lestimik! dikods ä feits aigäloms neflenis. Vpan legik alik sötom binön i flen legik in valikos teföl vpi. Stanobsöd zi stän velata. No fugobsöd omi äs solats hölayulik. Velat obevikodom taelis oma. Tönobsöd siti vpa äs pigivom obes fa glemasel Schleyer J. M. Binom dido te pädal mükik, ab — ai i pükaval gletikün, e sikod vokobsöd kilna:

datuval vpa lifomös!
vp. okik aiplöbomös,
dat taelis pobejemomsös!

ELK J.
löpitidel vpa.

BOCKENHEIM, 1889, MAYUL 12id.

VIII.

POPAPÜKEDS. *)

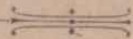
1. Spad glafa telkötik satom zidü löf,
glenöp binom nevidik falü hetöf.
2. Aismudön dikodis — melid vo gitik,
ab viatön zani — eb lekan veütik.
3. Meots e kügs fatoms meitis,
zan e zunäl — ai feitis.
4. Zan binom te mod fop'uga
xilöl duni alik tuga.
5. Aikel finedom picini,
aistenom, vo, finedüni.
6. Zan sätelom sogi äs vien jifi,
dikod — äso letep disipom püfi.
7. Aikö püd sölom,
taked uso lödom.
8. Balif valüdom,
telif distukom.
9. Zan leigom vatastali skömik,
begino — fadlik, fino — nifatömik.
10. Lif, lad äso i menablöt
pavunoms me venodik glöt.
11. Pölub xänom ma menik tipäl,
Velät — ai ma mena stedäl.
12. No loigolöd fömi flada,
sod — ai ninöfi kovada.

*) Sezük namapenäda nepebüköl.

13. Jalud penädelas pluöl sapavi,
mödom in lad menik ai te favi.
14. Kats zanoms demü mugil,
dogs — ai demü bomil,
voms —, vo, demü dekättil
e — nolals — demü liunil.
15. Pöp binom egelo, vo, sufädik,
kautonös demü noted vädik.
16. Stümö, if vatükol plädi,
no luimolös, vo, mädi!
17. Datuv nulik paköl egelo jovi,
mütom datuvali plepadön fovi.
18. Tidäm pötom, vo, noleli,
stimäm — ai snatikeli.
19. Velat pajülöl^r dubü snat ä git,
noelom, vo, egelo ple ok it.
20. Bäledans noloms vo kanitön,
yunans kapäloms te grikön.
21. Jf alim svipomöv bi yan lönik,
süts äbinoms-la, vo, suno klinik.
22. Spig madom finü hitüp,
kapäl — timü bäledüp.
23. Plöfet pacedom lomo as fop stupälik,
abü fuginäno' — as visäl valälik.
24. Stud — bain ta liedod,
püd, vo, medin ta dikod.
25. Teor — din völadik,
plag — ai pöfidik.

26. Stimolös alimi, sägo feileli,
if labol omi as oliki tideli!
27. Aikel vipom filosopön
mutom, vo, büo aistudön.
28. No nem, sod dun binom gledin,
nem soelik — te tonaskin.
29. Pluo mödon nolis,
pluo kumon dolis.
30. Suep parübom kodü sal tuvenik
kuliv — suku lupükotäl nejemik.
31. Kükels mödik,
bül — vo salik
32. Sufädö, küpolös mafi!
no lovegifolös cafi!
33. Dikod e telif, ag, lanels badik tel
aiceinoms kami in klivik bel.
34. Koten — te lieg velätik,
püd — diamin vätik,
35. God jülmös obi ta flenaben,
ojepob obi it demü neflen.
36. I cil kanom aidejutön güni,
ab nevelo — dlefön zeilapüni.
37. Aikel kükom büli,
tonomöd vo kupili.
38. Nig, pen u stib me kel penon bukis
paläloms sotimo badikis flukis.
39. Nolüg binom balime jigod sülik,
votime — kun tetöl bofidi talik.

40. Lot valädöl domo timili
logom fago leilastonili.
41. Vo, men ti alik monitöl bolujevali,
aikalügom oke it döbiki kali.
42. Xol alik aidledom litaxäni nolik
sis xols pivitimoms stimü tidaset glolik. *)
43. Säk »li gudikos kömos se Nazaret' ?«
aibinom, vo, te dotäla'sepet.
44. Men elepöfudöl pami
polomös egelo omi.
45. Bundan kofudom püdi,
satlöf püdom desidi.
46. Aikel kinom sputön geilo,
sput falom su kap oka timilo.
47. Glöt leigom moafi,
pleit — egelo pafi.
48. Pleit binom masek golüdik
aitegöl döföfi linedik.
49. Meot binom gletik senedo,
abu — vagik ai linedo.
50. Konfidöl Godi
bumom fimodi.

*) Tidaset gletavik ela Phythgoras.

IX.

KON LEFOPÖPANA.

libiko pelovepolöl fa ELK J., löpitidel vpa.

Ezidos obe semüpo visitön lödi neläbikanas ut, kelas fän pluvalüdom laiko koapis omsik. Glumälükün e ladipälükün estepob de ziöb ali ziöb, loegöl jafädis aet in daeg dibik tikas omas. Makabö! men binom cin materik, paidugöl de stad nevas ä veinas, binöls leigüpo dils cina öt, ab kiöp binom nam aimuföl omis? Vö, atos binos rät nevelo pelivöl e nevelo polivöl. Tikäd at ekodedom yufani sanela konön obe teldikosi tefü balim e votim lödelas stita. Elofom obe pämi smalik pilautöl e pipenöl fa lefop sembal dö stad sauna okik. Viliko esumob pöpemi e milagöl bini menik lovegivob ninöfi ota lilädeles divik.

Li-nolols, namapenäd beginom, kisi vöd »bibliolöfan malom? Benö, lovepolot vödasbukik tonom: »bukiflen«. Ye, lenlogü ledesids, von e zadlöf bibliolöfana legik kolkonlet oma, lovepolot vödasbukik malom e manifädöm lenosi. Aisepetom te dili smalükün dölöda paininöl in vöd milagnik at. Aisepükom meugi vemo pülik tefü lan bukakonletela aimilagöl divis pekumöl oma, kelis mens mutoms ainelabön.

Bibliolöfan somik de sot e köl legikün ob ebinob. Vö, bukatedel lenonik elabedom nog samä-

dis seledik al blünön omis obe. Te xenams mani-
föfik e bögs püfik lanedana bäledik sembal elaboms
nog bosu veütik ple ob. Te bäledub vönüpikün
ekanom-la lofon obe daifini, keli ofeslugoböv as
fanoti klatik. Sükäl obik teföl dinis at ebinom
nefeleigik. Konlet oba edagetom valöpo mäkabi
mäkabikün. Penömodom ko glestim in penäds
bukavik valik. Konletot obik bukotas regensburgik
piläsevom as nerivik. Ah, täno ebinob, vo, men
leläbikün vola lölik.

Velätö, ebinob läbik labedöl in bog lelik disü
glätategad samädis kil leseledikün vobukas valik
Yulopa. Balid, kons de jireg, pibüköl in yel 1601
in Paris, ekositom se tanads kil; in telid, bukil pö-
tekik, pibüköl in yel 1724, bleds tel edefoms, ab
güvü atos ebinom lebalikün in vol lölik e kilid
ebinom debükot rigik balamas baonela X. ko rega-
mef. Visitels valik oba eilenlogedomsglöto divis
at gälü ob.

Kapälniko id espodob ko bibliolöfans veütikün
vola ed etökob samädis ke oms. Ti bukamens
valik gletik atafanü ed etafanü sean ebinoms pese-
vans oba. E deno tabledakopanal leveütik esibinom,
dö kel elilob vödi nonik jünü. Fädiko eplakob osi.
Flen bäledik, leböbel X. ejonom omi obe.

»Man at onitedomöx oli«, esagom sembalna.
»Binom peklödätöl lä ob. Panemom Prizevski. Vöno
visitöl omi emilagob konletami omik. Klödob, das
samäds ledelidik defoms sägo ole, kelis Prizevski
labedom. Li vilol seivön omi? Ofolüdelo ozendela-
fidom lä ob. Kömolös!«

Ebömetob ed ekömob kulädo. Söl Prizevski ebinom ya plisenik luyümöl oki lä cim taimik. Lotan ebitopom omi obe. Logod seledik e nelesumik. Logedalönug vemo sarmatänik, logs pekopladol nabiko, mud smalik, logasims lonedik e gedik, nud pesuiblegöl. Man lonetik at ko nams lonedik e lehels blonik zi nökeb ebinom vö bukakonletel dinita löpikün e mäkabikün, Pos düp foldilik musama ebinobs flens divodikün. Evüdom obi kömönös ali om al milagön divis oma. Ebömetob befölon fovi-küno vüdami at, no ludasöl, das koköm obas ofinom neläbiko ple ob.

O, paseviüg ko posöd at binom fon neläba, liedas e plönas valik oba painemöl Prizevski!

Dido, etuvob lä om samädis leseledik. Estunob levemo konletami somik. Liko pesüpitob ven ebiseitom obe samädi bukila pötekik, dö kel eklödob, das ob binob-la label lebalik bevü bukamens valik! Bukil ebinom no pedislitöl äs obik, sod samäd ebinom lölik, äsif ekömom-la lenu de büken. Esiedob lestifiko äs mab, esenälob bludi dlänoköl meköfiko ali lad obik, edledob tuafön. Äs ködab pefestonöl elestifob ko logs pemaniföl ini veit. Ab äs devel smülöl Prizevski estanom gälököl len dev e dudlanöl lani oba.

»Takedö flen«, elovopükom, »alki hitokön so vemo. Bevü flens no zesüdos mekön vödis mödik. Id ol labol bukili at. Ab bleds anik defoms olike, eko, sumolös bledis deföl ole!« Ko vöds at eselitom bledis tel se bukil okik, egivom omis obe as legivot ed ejedom lemäni ini zen kalodik su filatop.

Vo, flanü polänan at no evalädob ladäli so mödik. Ko ledesid tiafik edagleipob bledis. No enolob, kisi sötob tikön dö lanimäl ä kaladäl mena gudik, kel elapinom oke divi gletikün tala al jonön atoso plidi kemene votik. Ab deno peskanob dö dun foetik oma, bi emojedom so nestümiko samädi ti lölik, das pafefiledom nen misalad. If omosumob-la omi, täno ob olaboböv samädis tel lebalikis in vol lölik.

Läbiko nu söl sarmatänan elüvom cemi ed ob, ko bun lovik ä fovik ebinob len filatop, esumob buki ed esävob omi in pok loveguna obik.

Söl Prizevski enütlidom denu. Esiedob in lestul; elogob logis spagöl oma, smüli kofik oma su lips, du elogedom obi de kap jü futs. Bofiks enepükobs lonedo. Fino elädyulob ed emogolob, kotenik demü dalöpot kostik in pok mänedä. Ab po ob elilob vemo senitiko smüli klatik sarmatänana.

Ven ebinob disü slebs doma omik esenob pöniti vemik in lad. E velatö! kisi edunob? Etifob in siäm voikün vöda. Plo benod epelob ko nedanöf. Kaladäle sarmatänana etapladob bapäli bapikün, Vutafilik ta ob it, epokob nu nami ini mänedahog, desänöl nosön namapenädi petiföl. Ab lio gletik ebinom jek dafulöl obi, ven esenitob boso müedikosi in pok nedetik loveguna.

Stopö pen, nig blägokomöd umo, bi in timil at sol edaegomok bifü logs obik e sil yulibik eveadom oki me veal blägik! Ejekob äsif snek kalodik ibeitom-la u nad japatipik ispinom-la obi. Ebunob susi, äsif deilalanel ijonom-la obe glafi venodik oma.

Suet kalodik eloveflumom koapi lölik . . . elabob
bosi müedik in pok,

Ye stenüdumug tikäla saunik ebevikodom fibugi
nevas. Egleipob müedikosi at al lenlogön osi . . .
Kis ebinos? Ebinos, vi, log menik! Liflik log
menik, no mena edeilöl, sod mena liföl. Ekipob
logi menik in nam! . .

Desnu cem obik ivedom fanüb ple ob. No
ekanol blibön soalik domo. Aiköi egolob, ebinob
pesuadöl paikopanön fa log polänana. Loged sar-
matänana estadom ai flanü ob. Evedob nepienikum
umo ed umo. No enolob kodi maläda, no ekon-
sälob saneli. Boms valik ebinoms saunik e deno
esibinob te nog äs fun liföl, te nog äs jad menik.
Log, keli epolob ai lä ob, elabom lönügi milagik.
Sosus esumob ömi se pok pecenom ma vip oba,
ab ven epokob ömi denu, evedom denu log.

Edevob ai umo. Konsäl nonik ekanom yufön
obi. Esludöl itimölodön ekolkömob süpito fleni vö-
nik, kel estopom logöl obi lestifiküno. Säköle: Kisi
labol in gunahog? egepükob: Kisi labol in blitapok?
lbo äso om elogedom guni obik, so id ob elüodob
logedi al blits omik.

Prizevski ebelegivom obis bofik, esagom, ab
bi legivots at laboms lönügi paicenön ma vip obas,
so vipobsöd, das ovedomsös zib sembal ed ofid-
obsöd täno ömis, dat polibobsöd de venod lüköl
in obs it.

Pisagos e pedunos.

Pok pivagom, ab, liedö, stomäg pidafulom.

Flen ekoefom latumo, das polänan ebelegivom
omi ko helem blonik lelonedik, keli in fom fida
sembal edlänom linedü ob. E nu laböl helemi lone-
dik in götöp, no nolob kisi givon ome: li vini
u-li smelemi? . . .

(Vpan nolik . . . No. 5—9.)

Literat vpik s. datuvala.

1. Bibikos.
2. Glamats difik.
3. » blefik in püks tels.
4. Glamat popiko katekik.
5. Vödabuks.
6. Te tikäl, (tan. I e II kobo).
7. Velatas buk.
8. Pükats maniföfik.
9. Bled zenodik (nogot calik kopan. vpk).
10. Dipeds difik.
11. Kaleds vpik,
e l. e l.

kanoms pasivön gudiküno dobü bür zenodik in
Konstanz I/Bodanlak, Schottenstr. 31, Badän, Deut.
